

Kommunfullmäktige

Tydliggöra arbetet med landsbygdsutveckling (Budgetuppdrag 2019)

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att Kommunstyrelsens Näringslivsenhet utformar och sammankallar en samverkansgrupp bestående av berörda tjänstepersoner inom Borås Stad, efter behov enligt utredningens rekommendationer.

Att uppdra Kommunstyrelsen att ta fram en Landsbygdsstrategi, i enlighet med utredningens intentioner.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta i enlighet med skrivelsen och därmed anses budgetuppdraget från 2019 *”Arbetet med landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning ska utredas och tydliggöras”* slutfört.

Ärendet i sin helhet

Uppdrag formulerat i Borås stads budget 2019

”Arbetet med landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning ska utredas och tydliggöras.”

Näringslivsenheten har via Kommunstyrelsen tilldelats uppdraget.

För att skapa en levande landsbygd med goda och likvärdiga förutsättningar för att hela kommunen ska leva så ska en utredning och ett tydliggörande av landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning genomföras. Uppdraget presenteras under det strategiska målområdet ”medborgares initiativkraft gör landsbygden levande”.

För att kunna besvara uppdraget så har en identifiering av "landsbygdsutveckling" gjorts för att skapa förståelse och ett gemensamt synsätt kring begreppet. Utifrån det har Näringslivsenheten tillsammans med utvalda personer som har en övergripande bild från Fritids- och folkhälsoförvaltningen samt Strategisk samhällsplanering tagit fram en utredning med en kartläggning av det arbete som idag sker i Borås Stad internt och externt inom ramen för landsbygdsutveckling. Detta för att identifiera det arbete som idag pågår och för att se vilka områden som behöver extra resurser, men också för att identifiera eventuellt nya områden att arbeta med för en förbättrad landsbygdsutveckling.

I detta uppdrag definierar vi Borås landsbygd på följande sätt:

Borås landsbygd är hela kommunen utanför tätort Borås. Landsbygd är alla utpekade serviceorter (Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors) och deras omland med mindre orter och all yta mellan dessa.

Landsbygdsutveckling innebär att man tar en titt på varje bygds unika förutsättningar och därefter tar tillvara på dem och bidrar därmed till bygdens utveckling. Man vill att det ska bli lättare att driva företag ute på bygden samtidigt som man vill stötta nya typer av idéer som kommer från olika aktörer. Det innebär även att man ser till att stötta olika evenemang. Det handlar helt enkelt om att man investerar i människor och i idéer som har som mål att utveckla landsbygden och miljön.

Service i landsbygderna är en av de faktorer som påverkar om det blir landsbygdsutveckling eller inte. Andra exempel på faktorer som påverkar möjligheterna till landsbygdsutveckling är bland annat föreningsliv, boendetäthet, miljöförhållanden och företagskreativitet. Dessa faktorer samverkar och påverkar varandra ständigt.

Sammanfattningsvis kan man se följande 8 utvecklingsområden som särskilt viktiga faktorer i ett långsiktigt arbete:

- Boende/byggande
- Service: kommersiell och offentlig service i serviceorterna och för kringliggande område
- Kommunikationer: fysisk infrastruktur liksom digital infrastruktur
- Lokala samlingsplatser och mötesplatser för alla åldrar
- Offentlig verksamhet: kultur, fritid, turism, utbildning, omsorg, med mera
- Företagande/Näringsliv
- Närmiljön, exempel ekosystemtjänster av naturområden
- Samverkan med civilsamhället (invånarna och organisationer)

I kartläggningen (bilaga 1) framkom i huvudsak åtta olika förvaltningar som arbetar med frågor som berör landsbygdsutveckling i större eller mindre skala. Då det idag inte finns någon samlings sida eller rapportverktyg som är övergripande för hela Borås Stad där samtliga arbetsuppgifter beskrivs så har inte en heltäckande kartläggning för landsbygdsutvecklingen genomförts utan ett urval har gjorts. Samtliga kommunala nämnder och bolag påverkar direkt eller indirekt möjligheten för landsbygdsutveckling för både invånare och aktörer.

Utredningen bygger på följande förvaltningar och hur dessa arbetar med landsbygdsutveckling:

- Fritids- och folkhälsoförvaltningen
- Förskoleförvaltningen
- Grundskoleförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Miljöförvaltningen
- Stadsledningskansliet
- Tekniska förvaltningen
- Vård- och äldreförvaltningen

Det finns idag inte tydliggjort inom Borås Stad vad landsbygd eller landsbygdsutveckling är och inte heller någon specifik organisatorisk placering eller ansvarsfördelning inom området, förutom de olika uppdrag som respektive förvaltning har i sina reglementen eller blivit tilldelade genom budget eller annat.

Det finns inte ett strategiskt styrdokument som en gemensam vägvisare för Borås Stads långsiktiga arbete att skapa hållbar utveckling och tillväxt på landsbygden. Dock så finns det ett flertal styrdokument och uppdrag på olika förvaltningar. Utifrån den kartläggning som gjorts förtydligas det att kompetensen inom landsbygdsutveckling är utspridd över flera förvaltningar.

Slutsats

Utifrån den kartläggning och utredning som gjorts så bör en samverkansgrupp med berörda tjänstepersoner inom Borås Stad skapas för att få ett samlat grepp kring arbetet med landsbygden och dess utveckling.

Näringslivsenheten föreslås få en samordningsfunktion för samverkansgruppen med ett huvudansvar att kalla till kontinuerliga möten där aktuella ämnen, uppdrag och utmaningar för landsbygdsutveckling ska vara i fokus. Inför det årliga budgetarbetet föreslås gruppen att till politiken lyfta fram ett underlag och analyser över vad man ser som utmaningar för landsbygden och vad som eventuellt behöver åtgärdas. Detta ska underlätta för att regelbundet följa upp det strategiska målområdet ”medborgares initiativkraft gör landsbygden

levande” som presenteras i Borås Vision 2025 eller andra styrande dokument. Fler av budgetuppdragen som kommit under de senaste åren går hand i hand och bör samverka för att enklare nå bra resultat och att undvika dubbelarbete.

Listan och innehållet i ”Definitioner och aktörer” (bilaga 2) behöver årligen ses över och aktualiseras utifrån gällande förutsättningar.

En rekommendation är att skapa och kontinuerligt uppdatera en samlingssida för landsbygdsutveckling på boras.se med kontakter och hänvisningar till mer information, **samt framställa en Landsbygdsstrategi för Borås Stad**. Vid behov kan även information behöva finnas på intranätet för att få en överskådlig bild för anställa som arbetar inom detta område.

Förslag till en kommande samverkansgrupp:

Samverkansgrupp:	Tjänstepersoner från berörda utvecklingsområden/förvaltningar.
Samordningsfunktion för samverkansgrupp:	Representant från Näringslivsenheten
Referensgrupper:	Både internt och externt, inom Borås Stad och representanter från olika geografiska områden, åldrar, sektorer med mera. <i>Vid behov förankra i dialog mellan samverkansgrupp och politiken</i>

Berörda förvaltningar och avdelningar föreslås få i uppdrag att utse representanter till kommande samverkansgrupp. Samverkansgruppen föreslås fokusera utifrån de 8 utvecklingsområden vilka ses som särskilt viktiga faktorer i ett långsiktigt arbete.

Strategiskt styrdokument

Det finns idag ett flertal styrdokument och uppdrag på olika förvaltningar som behöver analyseras av samverkansgruppen för att få en överblick för att eventuellt kunna knytas ihop. **I samband med detta arbete kan grunderna påbörjas för att skapa en Landsbygdsstrategi.**

Beslutsunderlag

1. Budgetuppdrag_2019 - Utredning och tydliggörande av landsbygdsutvecklingens innehåll

Samverkan

Stadsledningskansliet, Näringsliv

Stadsledningskansliet, Strategisk Samhällsplanering

Fritid- och Folkhälsoförvaltningen

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Samtliga nämnder och förvaltningar

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen